

Roihuvuoren viljelyalueen säännöt (päivitetty 7.2.2022)

1. Yleiset säännöt

Roihuvuoren palstaviljelmä koostuu yhteisöviljelyalueesta, koulupuutarhasta ja perheiden omista pienpalstoista. Yhdessä tekeminen, osallistuminen ja muiden auttaminen kuuluvat alueen yhteisöllisyyden perinteisiin. Talkoopäivinä annetaan opastusta sääntöihin sekä neuvoja viljelyyn liittyvissä asioissa. Satoa voi kerätä vain omalta palstalta ja yhteisöviljelijät yhteisöviljelmältä. Raparperista voivat kaikki viljelijät kerätä kohtuudella satoa.

Vapaat palstat jaetaan Roihuvuoren asukkaille jonotusjärjestyksessä.

Avotulen teko tai grillaaminen on kiellettyä viljelyalueella. Roskien tai muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Kaikki maatumaton jäte (muovi- ja lasipakkaukset yms.) on vietävä alueelta pois. Viljelyssä ei saa käyttää kemiallisia kasvinsuojelu- tai torjunta-aineita ja lannoitteiden tulee olla luonnonmukaisia. Koiria ei saa tuoda aidan sisäpuolelle.

Rakenteet ja rakennelmat

Alueelle ei saa pystyttää mitään rakennelmia (ei myöskään lavakauluksia omille palstoille). Yhteisille puutarhatyökaluille on varastolaatikko. Taimien esikasvatukseen voi käyttää harsoa tai rakentaa väliaikaisen muovitunnelin, jonka korkeus saa olla enintään 80 cm.

Kompostointi

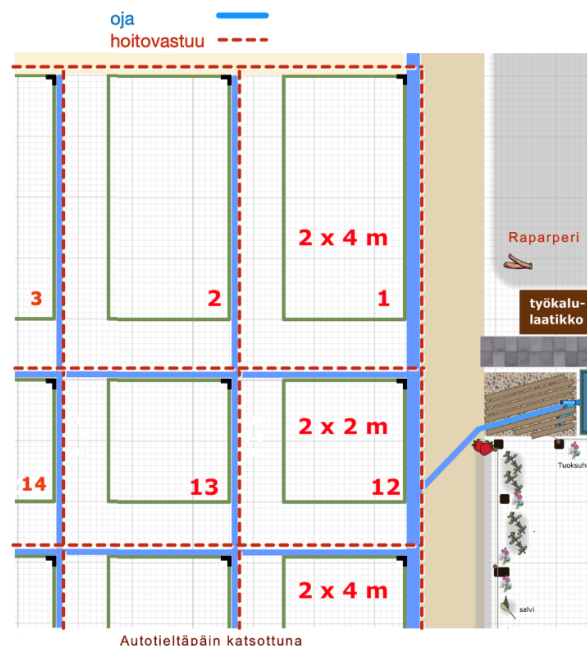
Alueella ei ole yhteiskompostia, koska kasvijätteen kompostointi on järkevämpää viljelypenkeissä/omalla palstalla ravinteiden kierrätyksen ja maan rakenteen ylläpidon kannalta. Syntyvä kasvijäte kompostoidaan viljelypenkeissä/omalla palstalla jättämällä se rivi- ja kasviväleihin katteena maatumaan. Kateviljelystä on erillinen ohje alempana. Mitään rikkaruohoja tai kasvijätteitä ei saa jättää kasoihin palstojen välisille käytäville, naapuripalstalle tai lähimaastoon. Niitä ei myöskään pidä heitellä viljelmän aidan yli.

Kunnossapito

Kaupunki huolehtii palsta-alueen ympäröivän niityn niittämisestä. Viljelijät huolehtivat talkoilla ettei vesakkoa pääse kasvamaan alueen reunoille ja niittävät reunan aidan ulkopuolelta etteivät rikkaruohot siemennä palsta-alueelle. Viljelmän yhteisalueet ja aidanvierukset hoidetaan talkoilla.

Kotilot ja muut kasvituholaiset kerätään suljettuihin rasioihin ja viedään sekajätteisiin. Kasvitautien vaivaamat kasvit poistetaan alueelta (kuljetetaan muovipussissa oman kodin sekajätteeseen).

2. Omia palstoja koskevat erityissäännöt

Oman palstan (pienpalstan) viljely edellyttää Roihuvuori-seuran jäsenyyttä. Jäsenmaksu maksetaan vuosittain. Viljelyn jatkamisesta lähetetään viljelijöille kysely kevättalvella. Kyselyyn on vastattava, jos haluaa pitää palstan.

Palstan käyttö ja hoito

Yksi ruokakunta tai perhe saa pitää yhtä palstaa. Palstaa on viljeltävä ja pidettävä hoidettuna. Viljely on aloitettava 15.5. mennessä.

Kasvit on sijoitettava siten, että niistä ei aiheudu haittaa muille viljelijöille eivätkä ne leviä käytäville. Rikkaruohot on kitkettävä ennen siementämistä tai juuriston leviämistä ympäristöön sekä palstalta että käytävältä palstan kahdelta sivulta (katso viereinen esimerkkikuva: hoitovastuualue on punaisen katkoviivan sisään jäävä alue). Kitketyt rikat ja muu kasvijäte levitetään palstalle maatumaan. Paksut kasvien varret voi pilkkoa oksasaksilla pätiksi, mikä nopeuttaa niiden maatumista. Palstaa ei saa suurentaa käytäville (palstat ovat

kooltaan 2 x 2 m ja 2 x 4 m).

Ojat

Hoitovastuuseen kuuluu myös 1-2 matalan ojan kaivaminen ja auki pitäminen oheisen kuvan mukaisesti.

Viljeltävät kasvit

Palstalla saa kasvattaa hyötykasveja ja -kukkia joiden korkeus ei varjosta naapuripalstoja. Korkeammat kasvit tulisi istuttaa palstan keskiosaan. Voimakkaasti leviäviä kasveja ei saa kasvattaa maassa. Tällaisia ovat esim. minttu (*Mentha*-sukuiset), piparjuuri, maa-artisokka sekä monet koristekasvit ja kaikki maanpeittokasvit. Haitallisia vieraslajeja ei palstalla saa kasvattaa. Koisokasveja (esim. peruna, tomaatti, chili, munakoiso, karviaiskoiso eli ananaskirsikka) ei saa viljellä toistaiseksi omilla palstoilla, koska ne edistävät perunaruton leviämistä ja säilymistä alueella.

Veden säästäminen

Vesitankkien täyttäminen on työlästä ja vesi maksaa, joten vettä käytetään säästeliäästi (katso vettä säästävän kastelun ohjeet alempana).

Valvonta ja huomautukset

Viljelytoimikunta valvoo sääntöjen noudattamista ja antaa viljelijöille tarvittaessa kehoituksia havaittujen laiminlyöntien ja puutteiden korjaamiseksi. Huomautukset lähetetään tekstiviestillä viljelijän antamaan puhelinnumeroon. Viikon sisällä huomautuksen saamisesta viljelijän tulee A) korjata tilanne palstalla tai B) vastata huomautukseen ja sopia millä aikataululla hän laittaa palstan kuntoon. Jos viljelijä ei viikon sisällä korjaa tilannetta eikä vastaa saamaansa huomautukseen, luovutetaan palsta jonottajalle.

Jos palstan haltijan yhteystiedot muuttuvat, on hän velvollinen ilmoittamaan uudet yhteystiedot Roihuvuori-seuralle (perunapelto@roiuhuvuori.fi).

Talkoovelvoite

Viljelijän tulee osallistua minimissään yksiin talkoisiin per kasvukausi (yht. 2 h). Talkooajoista tiedotetaan viljelijöitä sähköpostitse keväällä. Talkoissa tehdään alueen yleisiä ylläpitotöitä kuten ojien, käytävien ja aidanvierustojen kunnossapitoa, vesitankkien täyttämistä ja työkaluhoitoa. Talkoovelvoitteen voi kuitata myös tarjoamalla kuljetusapua ja vetämällä talkoita. Jos palstanhaltija on estynyt tulemaan talkoisiin, voi hän pyytää jonkun tuuraajan osallistumaan puolestaan. Talkooaikojen ulkopuolella tehtävistä töistä voi kysyä ohjeita talkoovetäjältä (tai jos ei pääse talkoisiin: perunapelto@roiuhuvuori.fi). ”Omat talkoilut” pitää muistaa raportoida selkeästi talkoovihkoon välttyäkseen talkoomaksulta.

Jos talkoovelvoite ei ole hoidettu syyskuun loppuun mennessä eikä viljelijä ole ilmoittanut hyväksyttävää syytä poissaololle, laskuttaa Roihuvuori-seura 30€ talkoomaksun.

Palstasta luopuminen

Palstasta luopumisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin keväällä (viimeistään 1.5.), jotta palsta voidaan antaa ajoissa jonottajalle. Jos palstan antaa pidemmän poissaolonsa ajaksi toisen hoitoon, siitä pitää ilmoittaa viljelytoimikunnalle. Luopuessaan palstasta, viljelijä vie palstaltaan pois kaiken sinne tuomansa maatumattoman materiaalin (esim. puutavara, käytävälaatat).

Muuttaminen pois Roihuvuoresta

Jos viljelijä muuttaa pois kesken viljelykauden, palstan saa pitää, jos pystyy sitä hoitamaan ja maksaa Roihuvuori-seuran jäsenmaksun.

Viljelytoimikunta 2022

Yhteydenotot: perunapelto@roiuhuvuori.fi

Säännöt perustuu paikallisia olosuhteita soveltaen kaupungin viljelypalstojen sääntöihin.

3. Viljelyohjeet (Soile Sydänmäki, päivitetty 25.3.2020)

3.1. Vettä säästävä kastelu

Muotoile palstasi oheisen kuvan mukaisesti, ettei kastelu- ja sadevesi valu palstalta käytävälle. Vaihtoehtoisesti voit kasvattaa kasveja pienissä ojissa/kuopissa. Noudata lisäksi kastelussa seuraavia ohjeita:

1. Selvitä ensin kastelun tarve kokeilemalla sormella multaa. Maa voi olla pinnasta kuiva, mutta syvemmältä kostea, jolloin kastelu ei ehkä ole tarpeellista.
2. Kastele aamulla tai illalla, koska päivällä aurinko haihduttaa veden ilmaan maan pinnasta.
3. Kastele mieluummin harvoin ja runsaasti kuin usein ja vähän. Suuri vesimäärä kastelee maan syvältä, jolloin kasvit kasvattavat syvät juuret ja kastelun tarve vähenee. Usein ja vähän kasteltaessa valtaosa vedestä haihtuu ilmaan ja juuret kasvavat pintaan (eivät hyödynnä syvällä maassa olevaa kosteutta).
4. Säästä vettä täsmäkastelulla: kastele suoraan kasvin juurelle

3.2. Rikkaruohojen torjunta palstaa ympäröiviltä käytäviltä

Rikkakasvit pidetään niin matalana, että ne eivät pääse kukkimaan ja siementämään. Sopiva kasvillisuuden korkeus käytävillä on 5-10 cm. Käytävältä kitkettyjä/revittyjä rikkaruohoja ei jätetä kasoihin käytävälle, vaan ne levitetään katteeksi omalle palstalle.

Käytävät voi myös kattaa pahvilla, paksulla kerroksella sanomalehtiä tai muulla maatuovalla materiaalilla, jonka päälle laitetaan maisemoinniksi ohut kerros jotain eloperäistä esim. niitettyä heinää. Katetta käytettäessä rikkaruohot eivät pääse lainkaan kasvamaan käytävälle.

3.3. Kateviljely

Kateviljelyn periaate

Kateviljelyssä maata ei käännetä vaan viljelykasvien välit peitetään katteella.

Katteeksi sopii lähes mikä tahansa eloperäinen aine. Katteena voi käyttää esimerkiksi varisseita puiden lehtiä, kaislaa, puuhaketta, sahanpuruja ja juureksista saatuja naatteja. Jos halutaan rikkaruohojen kasvua estävä katekerros, niin paljaan maan voi peittää ensin pahvilla tai paksulla kerroksella sanomalehteä, jonka päälle varsinainen kate levitetään. Ravinnepitoisuudeltaan monipuolisinta katetta on ruohosilppu, eli nurmikon leikkuujäte.

Katetta ei kannata levittää liian aikaisin keväällä, sillä se hidastaa maan lämpiämistä. Taimesta istutetuille kasveille kate levitetään heti istutuksen jälkeen ja siemenestä kylvettäville esim. ensimmäisen harvennuksen jälkeen. Maa on hyvä kuohkeuttaa haraamalla ennen katteen levitystä.

Syksyisellä katteen levityksellä vältytään sekä syys- että kevätmuokkaukselta, sillä katteen alla maa pysyy sopivan kuohkeana ja kosteana kylvöä ja istutusta varten. Keväällä kate vain työnnetään syrjään kylvörievien kohdilta tai taimien istutuspaikoilta.

Kateviljelyn hyödyt

Kate pitää maan kosteana jolloin tarvitaan vähemmän kastelua.

Kateviljelyssä olevaa maata ei tarvitse muokata, koska se pysyy kuohkeana katteen alla.

Kate tukahduttaa rikkaruohot ja ne on helpompi kitkeä pois.

Syksyllä maa pysyy pitempään lämpimänä.

Lierot muuttavat kasvijätteen ravinteikkaaksi mullaksi. Lierojen käytävät myös ilmastoivat maata ja parantavat maan vesitaloutta. Kun maata ei muokata koneellisesti, niin kasteliero voi elää jopa kymmenvuotiaaksi ja käytävä ulottua lopulta yli kahden metrin syvyyteen.

Kateviljelyssä huomiotavaa

Sateisina kesinä tuore paksu katekerros voi alkaa pilaantua. Sen estämiseksi, rikkaruohot kannattaa kitkeä usein, jotta ne alkavat lahota ennen uusien lisäämistä.

Kotilot saattavat viihtyä paksun tuoreen katteen suojissa. Niiden leviämisen estämiseksi tehokkainta on ahkera kotiloiden kerääminen astiaan ja kotiloastian hävittäminen sekajätteen joukossa. Kateviljelyn myötä runsastuneet lierokannat nostavat maan Ph:ta, eivätkä kotilot enää viihdy.

Tuuleentumista vaativille kasveille, kuten sipulille, katetta ei pidä levittää enää keskikesän jälkeen.

Rikkaruohot katteena

Siemenrikkaruohot kitketään katteeksi ennen siementämistä, jotta siemenet eivät ala itää.

Juuririkkaruohot jätetään kuivumaan maan pinnalle, jolloin auringon UV-valo kuivattaa juuret.

Kts. <http://www.yrttitarha.fi/tietopankki/abc/katevil.html>